

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.13.1.2024

Izabela Zawadzka
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie
Izba Administracji Skarbowej
ul. Roosevelta 1,2
70-525 Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/055 Prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach karnych skarbowych przez Krajową Administrację Skarbową

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Izba Administracji Skarbowej w Szczecinie ¹ ul. Roosevelta 1,2, 70-525 Szczecin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Izabela Zawadzka ² , Dyrektor IAS, od 12 stycznia 2024 r. do chwili obecnej. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Robert Muszyński, Dyrektor IAS od 29 marca 2021 r. do 14 listopada 2022 r., Justyna Szmiłk, Dyrektor IAS od 15 listopada 2022 r. do 11 stycznia 2024 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach karnych skarbowych przez Krajową Administrację Skarbową.
Okres objęty kontrolą	Lata 2022-2024, z możliwością wykorzystania dowodów wytworzonych przed tym okresem. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za 2021 r. okres kontroli obejmuje również ten rok.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	1. Mirela Zając, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LSZ/161/2024 z 12 września 2024 r. 2. Małgorzata Paciejewska-Sokołowska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/133/2024 z 7 sierpnia 2024 r. 3. Anna Dobiecka, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/149/2024 z 3 września 2024

(akta kontroli str. 1-4, 781)

---

¹ Dalej: IAS lub Izba.

² Dalej: Dyrektor IAS.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Dyrektor IAS przygotował, przeprowadził i monitorował proces reorganizacji w zakresie utworzenia pionu karnego skarbowego w wyznaczonym Urzędzie Skarbowym⁵. Jego efektem było m.in. zmniejszenie ilości spraw do prowadzenia przez oskarżycieli skarbowych oraz szybsze wszczynanie spraw karnych skarbowych⁶. Rzetelnie dokonano wyboru US, w którym miały funkcjonować scentralizowane komórki spraw KS, a także zaplanowano i zrealizowano zadania określone w „Rekomendowanych działaniach do wdrożenia centralizacji komórek spraw KS w urzędach skarbowych”⁷. Skutecznie koordynowano i monitorowano przebieg reorganizacji komórek spraw KS.

Nadzór Dyrektora IAS nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych w sprawach karnych skarbowych był prawidłowy i skuteczny. Dyrektor IAS prawidłowo rozpatrywał wnioski Naczelników US w zakresie przedłużenia postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa skarbowe oraz w zakresie przedłużenia dochodzenia w sprawach o wykroczenia skarbowe. Prawidłowo wykonywał także zadania związane z zatwierdzaniem postanowień o odmowie wszczęcia dochodzenia, jego zawieszeniu, umorzeniu oraz rozpatrywał zażalenia na te postanowienia. Prawidłowo realizowano w Izbie zadania związane z rozstrzygnięciem sporu kompetencyjnego między Naczelnikami US⁸ działającymi jako finansowe organy postępowania przygotowawczego⁹. Podejmowano ponadto współpracę z Sądami i Prokuraturą w zakresie spraw karnych skarbowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie, realizacja i monitorowanie przebiegu procesu centralizacji komórek spraw karnych skarbowych w wyznaczonym urzędzie skarbowym oraz jego efekty

Opis stanu faktycznego

1. Propozycję modelu centralizacji zadań w obszarze spraw karnych skarbowych i karnych w urzędach skarbowych IAS opracowała na polecenie Ministerstwa Finansów¹¹ przekazane Dyrektorom Izby Administracji Skarbowych na naradzie, która odbyła się 14 stycznia 2021 r. Propozycję uwzględniającą cele konsolidacji wskazane przez MF (poprawa efektywności, sprawności oraz optymalizacja i wykorzystanie potencjału kadrowego pracowników komórek KS), dane na poziomie województwa zachodniopomorskiego¹² wynikające z przeprowadzonej wcześniej analizy¹³ oraz zagrożenia związane z centralizacją komórek KS, IAS przesłała do MF pismem z 29 stycznia 2021 r. Wśród zagrożeń (ryzyk) Izba wskazała na niewystarczającą obsadę oskarżycieli w urzędach wiodących związaną z brakiem możliwości alokacji

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: US.

⁶ Dalej: KS.

⁷ Dalej: Rekomendacje.

⁸ Dalej: NUS.

⁹ Dalej: FOPP.

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Dalej: MF.

¹² Dalej: województwo.

¹³ Jako punkt wyjścia do analizy w zakresie prowadzonych postępowań przygotowawczych przez Naczelników Urzędów Skarbowych (dalej: NUS) w województwie przyjęto dane za 2019 r. z uwagi na fakt, iż ze względu na pandemię dane za 2020 r. mogły nie być miarodajne.

części oskarżycieli, utrudnione sprawowanie nadzoru i kierowanie komórkami w urzędach wiodących w przypadku zbyt dużej obsady w poszczególnych komórkach KS, zwiększenie obciążenia pracą w komórkach ujawniających czyny zabronione, w których prowadzone będą postępowania mandatowe, brak kompetencji merytorycznych do prowadzenia postępowań mandatowych w komórkach ujawniających czyny zabronione (konieczne szkolenie i wsparcie stanowisk wspierających), ryzyko niewłaściwego wykonywania zadań w obszarze spraw KS w przypadku nieokreślenia (bądź niewystarczającego określenia) szczegółowych zasad współpracy pomiędzy urzędami współpracującymi. IAS zaproponowała w ramach centralizacji z części urzędów dużych i średnich utworzenie dwóch lub trzech urzędów wiodących (głównych) posiadających pełne kompetencje w zakresie właściwości rzeczowej i miejscowej do prowadzenia postępowań przygotowawczych. Pismem z 26 lutego 2021 r. MF poleciło Izbie przygotowanie propozycji US (które byłyby konsolidowane), poprzedzonych analizą uwzględniającą m.in. kryterium obciążenia pracą oraz położenia geograficznego łączonych komórek KS w danych US. Pismem z 4 marca 2021 r. IAS poinformowała NUS o ww. poleceniu przedstawiając projekt przyjętego rozwiązania, wskazując cele konsolidacji, przyjęte kryteria podziału urzędów oraz prosząc NUS o zgłoszenie uwag. Szczegółową koncepcję konsolidacji US, Izba przedstawiła MF pismem z 8 marca 2021 r. (po uwzględnieniu założeń przedstawionych w ww. piśmie z 26 lutego 2021 r. oraz uwag NUS) wskazując trzy US wyznaczone do prowadzenia postępowań przygotowawczych: Pierwszy US w Szczecinie, Drugi US w Szczecinie, Pierwszy US w Koszalinie (Trzeci US w Szczecinie wykluczono z uwagi na fakt, że pełnił zadania wierzyciela należności pieniężnych na całym terytorium kraju). Podstawą wskazania tych US była dokonana analiza danych z obszaru spraw KS. Wzięto pod uwagę cele konsolidacji (zmniejszenie znaczących dysproporcji w obciążeniu pracą, poprawa efektywności w obszarze spraw KS) oraz kryteria merytoryczne przedmiotowe i podmiotowe, geograficzne i organizacyjne.

Pismem z 7 lutego 2022 r. MF poleciło przekazanie nowych propozycji konsolidowanych US nieuwzględniających wyspecjalizowanych US oraz uwzględniających kryteria: wyznaczony US powinien obejmować od pięciu do siedmiu konsolidowanych US łącznie z tym wyznaczonym US; kryterium położenia geograficznego łączonych komórek spraw KS (m.in. odległość do sądów); kryterium obciążenia pracą; dodatkowe kryterium występujące jako kryterium dużej wagi przy wyznaczonych US o dużym obciążeniu pracą, które konsolidują komórki SKK w urzędach o bardzo małym obciążeniu pracą; duże doświadczenie merytoryczne; kompetencje organizacyjne i zarządcze pracowników komórek SKK z danego US przemawiające za wskazaniem tego US jako urzędu wyznaczonego. Pismem z 16 lutego 2022 r. Izba przedstawiła projekt centralizacji zakładający nadal wyznaczenie trzech wcześniej wskazanych US, gdyż obejmowały one od pięciu do siedmiu konsolidowanych US oraz uwzględniały wyznaczone przez MF w piśmie z 7 lutego 2021 r. kryteria. Zmiana koncepcji w zakresie liczby urzędów wyznaczonych do prowadzenia postępowań przygotowawczych (jeden US) nastąpiła na skutek ustnie wydanego przez MF polecenia przekazanego na naradzie Dyrektorom Izb Administracji Skarbowej.

(akta kontroli str. 30-32, 44, 53-64, 71-75, 538)

Dyrektor IAS wyjaśniła, że wybór urzędu wyznaczonego poprzedzony został analizami i ustaleniami w tym zakresie w ramach ścisłej współpracy z naczelnikami urzędów, w tym na poziomie powołanego przez Dyrektora IAS Zespołu¹⁴. Ostateczny wynik ustaleń został zaakceptowany przez Naczelników Pierwszego US

¹⁴ Szerzej o Zespole mowa w dalszej części tego punktu.

w Szczecinie, Drugiego US w Szczecinie oraz Pierwszego US w Koszalinie, a następnie Dyrektora IAS. Z uwagi na dokonywane wcześniej szczegółowe analizy danych w obszarze spraw karnych skarbowych oraz wytypowanie trzech urzędów na poziomie naszego województwa do realizacji zadań związanych z prowadzeniem postępowań przygotowawczych, ustaliliśmy, że co do zasady kryteria i założenia w tym zakresie są aktualne i nie ulegają zmianie. Wybór liczby urzędów, spośród których wyłonić należało jeden urząd wyznaczony do realizacji zadań w województwie ograniczony został zatem do trzech wybranych wcześniej urzędów. Następnie wzięto pod uwagę kwestie geograficzne, organizacyjne i logistyczne, co doprowadziło w konsekwencji do wyeliminowania Pierwszego US w Koszalinie. Urząd ten jest położony ok 170 km od Szczecina, natomiast zdecydowana większość dotychczasowych pracowników komórek SKK pracowała w Szczecinie lub w jego najbliższych okolicach. Wyznaczenie tego urzędu doprowadziłoby do pojawienia się ryzyka związanego z trudnościami w terminowej realizacji zadań oraz zwiększeniem kosztów organizacji (w szczególności związanego z brakiem bezpośredniego kontaktu z przełożonymi, zwiększonymi kosztami związanymi z dojazdami do pracowników oraz przesyłaniem dokumentacji do podpisu (zgodnie z obowiązującymi przepisami, akta spraw karnych skarbowych mają wyłącznie formę papierową). Dodatkowo utrudniałoby ściśle, bezpośrednią współpracę z organem nadzoru, tj. IAS, której siedziba znajduje się w Szczecinie. W następnej kolejności poproszono Naczelników Pierwszego oraz Drugiego US w Szczecinie o przygotowanie Dyrektorowi Izby informacji o realizowanych zadaniach i obciążeniu w tych urzędach. Analiza przedłożonych danych pozwoliła w sposób jednoznaczny wskazać urząd, który zostanie wyznaczony do prowadzenia postępowań przygotowawczych. Oparto się w szczególności na danych dotyczących obciążenia pracą w urzędzie (liczba obsługiwanych podatników w stosunku do liczby pracowników w urzędzie oraz czynniki mające wpływ na obciążenie zadaniami w urzędach) oraz realizacji zadań centralnych i wojewódzkich. Z przeprowadzonej analizy danych wynikało, że urzędem znacznie bardziej obciążonym jest Pierwszy US w Szczecinie - zarówno ze względu na średnią liczbę podatników przypadających na jednego pracownika, jak również ze względu na wyznaczenie tego urzędu do wykonywania zadań w zakresie akcyzy.

(akta kontroli str. 32-33)

Przygotowanie koncepcji struktury organizacyjnej oraz szczegółowego podziału komórek Dyrektor IAS zlecił wyznaczonemu Naczelnikowi Drugiego US w Szczecinie, przekazując mu dane kadrowe i statystyczne z obszaru postępowań przygotowawczych. Pismem z 28 lipca 2022 r. Naczelnik Drugiego US przekazał do IAS projekt struktury organizacyjnej komórek KS. Pismem z 17 sierpnia 2022 r. (na ustne polecenie MF przekazane na naradzie z dyrektorami Izby Administracji Skarbowej) Izba przekazała do MF informację o proponowanej strukturze organizacyjnej Drugiego US w Szczecinie (trzy działy spraw KS oraz jedna komórka wieloosobowa do obsługi kancelaryjnej, łącznie 42 pracowników). Na polecenie Dyrektora IAS, Naczelnik Drugiego US w Szczecinie dokonał ponownie szczegółowej analizy obszaru i pismem z 7 października 2022 r. przekazał do IAS informacje o planowanej strukturze organizacyjnej wraz ze schematem organizacyjnym i informacją dotyczącą szczegółowego podziału komórek. Łączne zadania z obszaru spraw KS mieli realizować pracownicy świadczący pracę w 17 lokalizacjach, w Drugim US w Szczecinie utworzony miał zostać pion karny skarbowy i powołany Zastępca Naczelnika, któremu podlegałyby trzy działy (realizujące takie same zadania wynikające z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu) oraz sekretariat. Kierownikami działów zostały osoby wyłonione w drodze konkursu wewnętrznego spośród pracowników IAS. Według stanu na 1 stycznia 2023 r. liczba pracowników SKK

prowadzących postępowania przygotowawcze wynosiła 44, łącznie z dwoma kierownikami działów. Wyznaczono dwóch pracowników do obsługi kancelaryjnej.

(akta kontroli str. 33-35, 163-187, 302-304, 1010)

Dyrektor IAS 24 listopada 2021 r. wydał zarządzenie nr 199/2021 w sprawie powołania Zespołu do wdrożenia koncepcji utworzenia urzędów wyznaczonych do realizacji zadań KS w urzędach skarbowych województwa¹⁵. W jego skład weszli: ówczesny Zastępca Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie - przewodniczący Zespołu; ówczesna Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w Szczecinie - członek Zespołu; ówczesna Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Szczecinie - członek Zespołu; Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Koszalinie - członek Zespołu; Kierownik Działu Spraw Karnych Skarbowych w Izbie Administracji Skarbowej w Szczecinie - członek Zespołu.

(akta kontroli str. 39, 67)

Dyrektor IAS wyjaśniła, że w ramach prac Zespołu w szczególności:

1. Zidentyfikowaliśmy niezbędne działania do podjęcia w celu wdrożenia centralizacji komórek karnych skarbowych w urzędach skarbowych oraz opracowaliśmy harmonogram/plan działań,
2. Dokonywaliśmy analizy danych w obszarze spraw karnych skarbowych,
3. Opracowaliśmy wytyczne, instrukcje w szczególności w zakresie:
  - przejmowania spraw przez naczelnika urzędu wyznaczonego do realizacji spraw karnych skarbowych z komórek właściwych ds. karnych skarbowych pozostałych urzędów;
  - ujawniania czynów zabronionych, odstępowania od ścigania, rozpoznawania tzw. „czynnych żali i zawiadomień w trybie art. 16a Kks¹⁶ oraz kierowania zawiadomień w trybie art. 16a Kks oraz kierowania zawiadomień do wyznaczonego urzędu skarbowego;
  - prowadzenia postępowania mandatowego w niewyznaczonych urzędach skarbowych;
  - wypracowania zasad współpracy pomiędzy organami właściwymi do prowadzenia postępowań przygotowawczych a naczelnikami urzędów skarbowych niewyznaczonych.

Spotkania Zespołu odbywały się w formie stacjonarnej, jak również on-line (na platformie Teams). W drodze mailowej przesyłana była niejednokrotnie dokumentacja (dane do analizy, projekty pism, wytyczne) w celu zapoznania się z nią, wniesienia uwag bądź przygotowania się na spotkanie Zespołu.

Zespół zrealizował powierzone mu zadania.

(akta kontroli str. 39, 67a-67b, 91-174, 188-190, 192-195, 260-267)

Zespół sporządził harmonogram zadań do realizacji w związku z centralizacją w komórkach KS w US. W kwestii zmian harmonogramu i jego realizacji Dyrektor IAS wyjaśniła, że opracowanie planu działań Zespołu miało miejsce w II kwartale 2022 roku i z samego założenia podlegać miało bieżącej weryfikacji pod kątem konieczności dostosowywania do kolejnych etapów związanych z centralizacją komórek karnych skarbowych. Otrzymanie we wrześniu 2022 roku Rekomendacji Szefa KAS stanowiło oczywistą podstawę do weryfikacji przyjętych przez Zespół planów i założeń. Stosując się do zaleceń Szefa KAS określonych w Rekomendacjach, w październiku 2022 roku opracowaliśmy w Dziale Spraw Karnych Skarbowych nowy harmonogram zadań, uwzględniający zadania, które były w trakcie realizacji (z harmonogramu opracowanego przez Zespół) oraz wszystkie

¹⁵ Dalej: Zespół.

¹⁶ Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2024 r. poz. 628, ze zm.), dalej: kks.

zadania wskazane w Rekomendacjach Szefa KAS. Ostateczny, ujednolicony harmonogram, 28 października 2022 roku przekazaliśmy urzędowi skarbowym oraz komórkom organizacyjnym w Izbie w celu realizacji konkretnych działań.

(akta kontroli str. 68-70, 533)

Zespół, w celu ujednolicenia metodyki prowadzenia postępowań mandatowych oraz ujawniania czynów zabronionych i kierowania wniosków o wszczęcie postępowań przygotowawczych, opracował i wdrożył (pismo do US z 15 grudnia 2022 r.) „Wytyczne w sprawie powadzenia postępowań mandatowych przez pracowników urzędów skarbowych (innych niż z komórek karnych skarbowych)” oraz „Wytyczne w sprawie sposobu postępowania w związku z ujawnianiem wykroczeń skarbowych i przestępstw skarbowych”. Wytyczne przed ich wdrożeniem konsultowane były z NUS. Wytyczne stanowiły formę wsparcia w realizacji zadań, wskazywały procedurę postępowania, jak również zawierały m.in. ujednolicone wzory pism (m.in. notatki urzędowej z wezwania telefonicznego, pism kierowanych do uczestników postępowania mandatowego). W maju 2023 r. Zespół dokonał weryfikacji przyjętych rozwiązań w tym zakresie zbierając uwagi od NUS, a następnie opracował i przekazał do stosowania do US w lipcu 2023 r. zaktualizowaną wersję ww. Wytycznych.

(akta kontroli str. 35-36, 745-771)

W celu sprawnej centralizacji służb KS Dyrektor IAS wydawał wytyczne w kwestiach merytorycznych kierowane do US, m.in.:

- pismem z 26 października 2021 r. polecono NUS nadanie właściwej dynamiki prowadzonym postępowaniom przygotowawczym i mandatowym w celu zakończenia jak największej liczby spraw oraz niezwłoczne zweryfikowanie i dokonanie wszystkich wpisów o charakterze obligatoryjnym do SI ESKS2, aby na dzień 31 grudnia 2021 r. informacje wymagane w tym systemie były kompletne;
- pismem z 2 grudnia 2021 r. poinformowano NUS o konieczności przeprowadzenia szkoleń z prowadzenia postępowań mandatowych; IAS wskazała, że w wyznaczonych terminach pracownicy Działu Spraw KS IAS przeszkolą wyznaczonych pracowników komórek karnych skarbowych w urzędach skarbowych z metodyki przeprowadzenia szkoleń dla pracowników komórek, które po wdrożeniu centralizacji będą upoważnione w urzędach do nakładania mandatów karnych¹⁷;
- pismem z 1 kwietnia 2022 r. przekazano wytyczne w zakresie wprowadzania danych do systemu SI ESKS;
- w piśmie z 18 maja 2022 r. polecono:
  - 1) przygotowanie do inwentaryzacji spraw poprzez wprowadzenie wszystkich prowadzonych postępowań przygotowawczych, zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego, pomocy prawnych oraz dokonanie weryfikacji wprowadzonych danych na podstawie raportu ZAT0100-POD,
  - 2) bieżące wprowadzanie do systemu ESKS2 wszystkich danych i spraw,
  - 3) przedstawienie ewentualnych uwag do:
    - a) instrukcji „Postępowanie mandatowe prowadzone przez komórki Urzędu (inne niż SKK)”,
    - b) obiegu wniosków o wszczęcie postępowania przygotowawczego przez wykorzystanie systemu SZD pomiędzy urzędami wyznaczonymi a urzędami niewyznaczonymi (diagramy),
    - c) opracowanych przez Zespół mierników.
- pismem z 15 czerwca 2022 r., w obszarze spraw zawieszonych polecono:
  - 1) dokonanie bezzwłocznej analizy zawieszonych postępowań przygotowawczych pod kątem istnienia przesłanek do dalszego zawieszenia tych postępowań;

¹⁷ Szkolenia miały charakter kaskadowy. Szkolenia odbyły się 10 i 16 grudnia 2021 r.

- 2) niezwłoczne podjęcie postępowań i wykonanie czynności zmierzających do ich zakończenia w przypadku ustania przesłanek do zawieszenia dochodzenia;
- 3) przekazanie wszystkich akt spraw zawieszonych, prowadzonych o czyny z ustawy kodeks karny skarbowy, w których zawieszenie trwa dłużej niż 6 miesięcy, a akta postępowania nie były przekazane do IAS w trybie nadzoru, pomimo upływu 6-miesięcznego okresu w terminie do 11 lipca 2022 r.;
- pismem z 1 lipca 2022 r., w zakresie spraw długotrwale prowadzonych oraz dokonywania wpisów do SI ESKS polecono:
  - 1) terminowe dokonywanie wpisów w SI ESKS 2;
  - 2) zweryfikowanie postępowań przygotowawczych pod kątem istnienia przesłanek do podjęcia ostatecznej decyzji procesowej;
  - 3) zapewnienie właściwej koncentracji podejmowanych działań i czynności;
  - 4) obligatoryjne przeprowadzenie kontroli funkcjonalnych w tym zakresie;
  - 5) objęcie tych postępowań bezpośrednim nadzorem przez naczelnika urzędu;
  - 6) każdorazowe wskazywanie, we wnioskach o przedłużenie dochodzenia, wykazu planowanych czynności wraz z termami ich wykonania;
  - 7) wskazanie przyczyny niezakończenia tych postępowań.

Ponadto poproszono wybranych NUS o dokonanie analizy oraz przeprowadzenie kontroli funkcjonalnej spraw, wykazanych w przekazanych raportach postępowań przygotowawczych prowadzonych ponad 2 lata, a następnie przekazanie informacji zwrotnej o wykonanej analizie, przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej wraz ze wskazaniem przyczyny niezakończenia postępowań oraz ocenę zasadności dalszego prowadzenia.

- pismem z 1 lipca 2022 r. w zakresie uzupełniania danych w SI ESKS 2 polecono:
  - 1) uzupełnienie w wyznaczonym terminie wszystkich obligatoryjnych wpisów w SI ESKS 2;
  - 2) bieżące dokonywanie wpisów w SI ESKS 2;
  - 3) bezzwłoczne dokonywanie wpisów danych dotyczących wystawionych mandatów;
  - 4) objęcie nadzorem funkcyjnym przekroczenia trzydziestodniowego terminu obowiązku rejestracji w systemie;
- pismem z 10 sierpnia 2022 r. skierowanym do NUS, IAS przedstawiła analizę danych z obszaru spraw KS oraz w związku z nimi wydała NUS polecenia;
- pismem z 28 października 2022 r. przekazano NUS wykaz zadań do realizacji w związku z wdrożeniem centralizacji komórek spraw KS w US w formie tabelarycznej (w tabeli ujęto terminy wykonania poszczególnych działań oraz stan ich realizacji, jak również nałożono obowiązek przekazywania informacji o realizacji zadań w terminach do: 5, 11, 19, 30 listopada oraz 6 grudnia 2022 r.).

Ponadto 29 listopada 2022 r. zostało przeprowadzone przez IAS szkolenie w zakresie obiegu korespondencji poprzez SZD.

W obszarze spraw karnych skarbowych IAS dokonywała analizy, m.in.: danych obrazujących efektywność prowadzonych postępowań przygotowawczych oraz postępowań zagrożonych przedawnieniem karalności.

(akta kontroli str. 36-38, 242-259, 268-274, 278-287, 290-298, 657-659, 684-695)

Pismem z 19 września 2022 r. MF przekazało IAS zatwierdzony przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej¹⁸ dokument – Rekomendacje. Zostały one przez IAS przekazane do urzędów skarbowych 10 października 2022 r.

(akta kontroli str. 35, 197-240)

---

¹⁸ Dalej: KAS.

Dyrektor IAS informował MF o stanie realizacji zadań związanych z centralizacją pismami z: 1 grudnia 2022 r. oraz 21 grudnia 2022 r., natomiast pismem z 27 stycznia 2023 r. poinformowano o zakończeniu procesu przejmowania spraw karnych skarbowych i przekazaniu protokołów zdawczo-odbiorczych.

(akta kontroli str. 40, 309-331)

Kwestie dotyczące potrzeb kadrowych, rzeczowych i finansowych były, jak wyjaśniła Dyrektor IAS, przedmiotem analiz i uzgodnień zarówno na poziomie Dyrektora Izby z Naczelnikiem Drugiego US w Szczecinie, jak i Zespołu. Dyrektor IAS wyjaśniła, że w związku ze zwiększeniem obsady komórki SKK-2 Naczelnik Drugiego US w Szczecinie podjął działania w celu przygotowania stanowisk pracy dla nowych pracowników. Wystąpił do DIAS o środki finansowe na zakup biurek, pieczętek, podpisów kwalifikowanych. Część wyposażenia została przekazana Naczelnikowi z IAS w Szczecinie (krzesła, szafa metalowa). Ostatecznie pracownikom przeniesionym do siedziby Drugiego US w Szczecinie naczelnik z zasobów urzędu zapewnił nowe biurka i krzesła, szafę metalową, telefony stacjonarne z wyświetlaczem numerów i czajniki, jak również dostosował gabinet dla nowego zastępcy naczelnika. Pozostali pracownicy pionu (SKK-1 i SKK-2), co do zasady, nie zmienili miejsca świadczenia pracy i nie trzeba było organizować dla nich nowych stanowisk. Pracownicy, którzy przeszli do siedziby Drugiego US w Szczecinie z Pierwszego i Trzeciego US w Szczecinie zabrali z macierzystych urzędów swoje komputery. Ponadto niezbędne było: wykonanie pieczętek imiennych i pomocniczych dla całego pionu w związku ze zmianą organu oraz dla kancelarii w urzędach niewyznaczonych do obsługi korespondencji pionu SKK (około 100); zakupienie certyfikatów kwalifikowanych (ponad 20); pozyskanie z IAS dodatkowych bloczków mandatowych (40)¹⁹.

(akta kontroli str. 40, 538)

W kwestii określenia na poziomie IAS pożądanych efektów/rezultatów reorganizacji Dyrektor IAS wyjaśniła, że określone na poziomie Izby pożądane efekty centralizacji były zbieżne z podstawowymi celami centralizacji określonymi przez Ministerstwo Finansów. Podstawowym celem było zmniejszenie znaczących dysproporcji w obciążeniu pracą na stanowiskach karnych skarbowych oraz zwiększenie efektywności w prowadzonych postępowaniach przygotowawczych. Z przeprowadzonych analiz w obszarze spraw karnych skarbowych wynikało, że w komórkach karnych skarbowych w woj. zachodniopomorskim występują znaczące dysproporcje w obciążeniu pracą, przy jednoczesnym wysokim poziomie spraw pozostających w nich do załatwienia. Dotyczyło to w szczególności największych urzędów skarbowych. Miało to bezpośredni wpływ na efektywność w prowadzonych postępowaniach przygotowawczych. Dodatkowym efektem miało być zwiększenie liczby spraw procedowanych (poza komórkami karnymi skarbowymi) w trybie postępowania mandatowego. Zatem niewątpliwie pożądane efekty reorganizacji odnosiły się do istniejących problemów w organizacji i realizacji spraw karnych skarbowych w podległych urzędach.

(akta kontroli str. 537)

2. Według stanu na 1 stycznia 2022 r. liczba pracowników komórek KS w urzędach skarbowych wyniosła 45²⁰, a na 1 stycznia 2023 r. 44²¹. W 2022 r. i 2023 r. istniał wakat na stanowisku referenta. Na 1 stycznia 2022 r. pięciu pracowników posiadało staż do 1 roku, trzech powyżej jednego roku do dwóch lat, 12 powyżej dwóch lat do pięciu lat, 25 pracowników posiadało staż powyżej 5 lat. Na 1 stycznia 2023 r. czterech

¹⁹ Z tego tytułu Izba poniosła wydatki w kwocie 7 991,27 zł.

²⁰ Z tego: kierownik komórki SKK 2, oskarżyciel skarbowy 24, ekspert skarbowy 1, kontroler skarbowy 4, referent 5, starszy ekspert skarbowy 4, starszy kontroler skarbowy 2, starszy referent 3.

²¹ Z tego: oskarżyciel skarbowy 24, kontroler skarbowy 5, referent 4, starszy ekspert skarbowy 5, starszy kontroler skarbowy 2, starszy referent 4.

pracowników posiadało staż do 1 roku, dwóch powyżej jednego roku do dwóch lat, 13 powyżej dwóch lat do pięciu lat, 25 pracowników posiadało staż powyżej 5 lat.

(akta kontroli str. 1010-1012)

Izba przygotowywała przed reorganizacją komórek KS zestawienia osób zatrudnionych w tych komórkach w US podległych IAS, które przekazywała Naczelnikowi Drugiego US w Szczecinie w celu wykorzystania w procesie tworzenia zcentralizowanych komórek KS.

W związku z reorganizacją komórek KS:

- z 44 pracownikami Dyrektor IAS dokonał zmiany warunków pracy i/lub płacy;
- ze wszystkimi pracownikami komórek KS zawarto porozumienia zmieniające (aneksy);
- żadnemu pracownikowi nie wypowiedziano warunków pracy i/lub płacy,
- zmianie uległy następujące elementy umów o pracę: stanowisko służbowe (1 pracownik), miejsce wykonywania pracy (9 pracowników), wynagrodzenie (4 pracowników), jednostka organizacyjna (40 pracowników), komórka organizacyjna (44 pracowników);
- zmiana warunków pracy oraz wynagrodzenia nastąpiła po uzyskaniu przez dyrektora IAS stanowiska Naczelników US uzyskanych w toku narad organizowanych przez Izbę dotyczących centralizacji (co potwierdził w oświadczeniu Naczelnik jednego z US); Dyrektor IAS wyjaśniła, że *w Rekomendacjach wskazano, iż w wyznaczonych urzędach skarbowych obejmujących właściwością miejscową teren województwa powstaną wieloosobowe komórki spraw karnych skarbowych zasilone pracownikami komórek SKK z niewyznaczonych urzędów skarbowych. Dotychczas zatrudnieni pracownicy w komórkach spraw karnych skarbowych co do zasady nie zmieniają miejsca świadczenia pracy, a zwiększenie sprawności organizacyjnej przy zachowaniu niezmiennych zasobów kadrowych przyspieszy proces realizacji zadań.*;
- dyrektor IAS w celu obsadzenia wakującego stanowiska pracy w mających powstać scentralizowanych komórkach KS przeprowadził nabór zewnętrzny, w wyniku którego obsadzone zostało wakujące stanowisko (przez osobę spełniającą wymogi do zajmowania stanowiska w komórce KS);
- wszyscy pracownicy komórek KS w wyznaczonym US otrzymali nowe zakresy obowiązków, z wyjątkiem jednego (z powodu długotrwałej nieobecności).

(akta kontroli str. 556-559, 1015-1016)

W latach 2022-2023 IAS albo Krajowa Szkoła Skarbowości przeprowadziły 37 szkoleń pracowników US, którzy w związku z reorganizacją spraw KS mieli być/ zostali uprawnieni do prowadzenia postępowania mandatowego w zakresie KKS²² i systemu ESKS2 (w 2022 r. przeszkolono 694 pracowników z 1 844²³, w 2023 r. 1 227 z 1 992). W I półroczu 2024 r. szkolenia takie przeprowadziła IAS albo Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego dla 214 pracowników (z 689 pracowników do przeszkolenia). W 2022 r. IAS dwukrotnie przeprowadziła szkolenie dla 579 (z 697 pracowników do przeszkolenia) pracowników US ujawniających czyny zabronione penalizowane w KKS. Z informacji o przeprowadzonym szkoleniu sporządzonej przez kierownika spraw KS w IAS wynikało, że rzeczywista liczba uczestników szkolenia była wyższa, gdyż część z nich nie była zalogowana, a współuczestniczyli w szkoleniu korzystając z jednego sprzętu komputerowego.

Zakres przedmiotowy dwóch szkoleń z 17 i 22 listopada 2022 r. pn. „Szkolenie dla pracowników ujawniających czyny zabronione penalizowane w KKS” obejmował

²² Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2024 r. poz. 628, ze zm.), dalej: kks.

²³ Liczba pracowników do przeszkolenia.

najczęściej występujące nieprawidłowości podatkowe, wypełniające znamiona wykroczeń skarbowych i przestępstw skarbowych, znamiona i przedmiot czynów zabronionych, sposób postępowania w przypadku ujawnienia naruszeń przepisów prawa podatkowego, warunki odpowiedzialności karnej za przestępstwo skarbowe i wykroczenie skarbowe, przesłanki negatywne (wyłączenie odpowiedzialności karnej) - art. 17 § 1 kodeksu postępowania karnego - skutkujące brakiem podstaw do wszczęcia postępowania przygotowawczego, omówienie przesłanek do odstąpienia od złożenia wniosku o wszczęcie postępowania przygotowawczego, zasady kierowania wniosków o wszczęcie postępowania przygotowawczego,
(akta kontroli str. 13-14, 560-561)

W IAS sporządzono²⁴ upoważnienia wyznaczonego NUS dla przedstawicieli tego organu do czynności procesowych organu oraz do prowadzenia postępowań mandatowych. Dokonano stosownych zmian w regulaminach organizacyjnych wszystkich US, z wyjątkiem Drugiego i Trzeciego US w Szczecinie, którym Zarządzeniem Dyrektora IAS nadano regulamin organizacyjny. Naczelnik Drugiego US w Szczecinie przedstawił Dyrektorowi IAS wniosek o nadanie regulaminu organizacyjnego wraz z jego projektem. Dyrektor IAS przedłożył MF do akceptacji projekt ww. regulaminu. Utworzenie stanowiska z-cy Naczelnika Drugiego US nastąpiło w oparciu o wniosek tego naczelnika do Dyrektora IAS za zgodą Ministra. Utworzenie pionu karnego skarbowego w Drugim US w Szczecinie nastąpiło za zgodą MF. W Drugim US w Szczecinie utworzono zespół ds. kluczowych podmiotów (Pierwszy Dział Spraw KS). Dyrektor IAS zapewnił możliwość przewozu akt prowadzonych postępowań przygotowawczych w przypadku 15 podległych US z uwagi na znaczną liczbę spraw koniecznych do przekazania, obszerność materiału dowodowego, pilną konieczność przekazania akt z uwagi na krótki lub zbliżający się upływ terminu procesowego oraz ograniczenie kosztów wysyłek akt pocztą tradycyjną. Każdy z utworzonych trzech działów KS w Drugim US w Szczecinie składał się co najmniej z 10 pracowników i spełniał wymogi § 19 zarządzenia w sprawie statutów²⁵. Do zadań każdego z działu należały sprawy określone w § 20 Regulaminu organizacyjnego Urzędu²⁶.

(akta kontroli str. 562-564, 594-598, 605-607, 613, 744)

Działania w zakresie systemów IT były przedmiotem prac Zespołu i polegały m.in. na określeniu niezbędnych systemów oraz nadawaniu i odbieraniu do nich uprawnień. Efektem tych prac było opracowanie i przekazanie do realizacji harmonogramu zadań. Szczegółowe działania podjęte przez IAS w zakresie SI ESKS w urzędzie wyznaczonym²⁷ to złożenie w systemie RKU 36 wniosków o odebranie dostępu do SI

²⁴ Przygotowane zostały przez Naczelnika Drugiego US w Szczecinie.

²⁵ Zarządzenie MF z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie organizacji Krajowej Informacji Skarbowej, izby administracji skarbowej, urzędu skarbowego, urzędu celno-skarbowego i Krajowej Szkoły Skarbowości oraz nadania im statutów (Dz. Urz. MF z 2023 r. poz. 61, ze zm.)

²⁶ Prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe; prowadzenie postępowań mandatowych w sprawach o wykroczenia skarbowe, sporządzanie i wnoszenie aktów oskarżenia do sądu, wykonywanie zadań oskarżyciela publicznego, opracowywanie i wnoszenie zwyczajnych i nadzwyczajnych środków zaskarżenia; występowanie przed sądem w postępowaniu wykonawczym w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe; prowadzenie dochodzeń w sprawach o przestępstwa określone w ustawie o rachunkowości; rejestracja i ewidencja prowadzonych spraw oraz wprowadzanie innych danych w aplikacji SI ESKS; orzekanie w toku postępowań przygotowawczych w zakresie kar porządkowych określonych w kodeksie postępowania karnego; dodatkowo do zadań Pierwszego Działu Spraw Karnych Skarbowych należy prowadzenie postępowań przygotowawczych ds. kluczowych podmiotów.

²⁷ W urzędach niewyznaczonych:

- wysłano wewnętrzną pocztą elektroniczną do użytkowników w US niewyznaczonych komentarz i schemat struktury obowiązującej w urzędach niewyznaczonych, po wprowadzeniu produkcyjnym do SI ESKS 2 nowych ról: 1) pracownik komórki merytorycznej US/UCS, 2) pracownik komórki merytorycznej US/UCS i analiza,

ESKS użytkownikom w likwidowanych komórkach karnych skarbowych, odpowiednio wcześniej (przed dniem centralizacji) z informacją wskazującą datę realizacji wniosków: po 1 stycznia 2023 r. oraz złożenie 5 stycznia 2023 r. w RKU 36 wniosków o nadanie dostępu do SI ESKS. Działania związane z monitorowaniem obszaru po wprowadzeniu centralizacji polegały na wysyłaniu do kierowników komórek, w których użytkowany był SI ESKS cyklicznych poleceń dokonania weryfikacji użytkowników systemu i obligatoryjnego sporządzania i przesłania, za pośrednictwem aplikacji RKU, formularzy i wniosków weryfikacyjnych do SI ESKS.

Izba podejmowała następujące działania w zakresie KCIK: wysłano 3 stycznia 2023 r. do Naczelnika Drugiego US w Szczecinie pismo wskazujące procedurę odbierania i nadawania uprawnień do systemu KCIK; wysłano 13 stycznia 2023 r. do MF karty i czytniki z listą użytkowników, którym należy odebrać uprawnienia i nadać uprawnienia dostępowe do systemu; otrzymano 9 lutego 2023 r. drogą e-mailową informację o aktywowaniu kont dostępowych do AKU KCIK; tego samego dnia informacja ta została przesłana do użytkowników w Drugim US w Szczecinie.

Dyrektor IAS wskazała, że działania związane z monitorowaniem użytkowników polegały m.in. na wprowadzeniu od 20 czerwca 2023 r. obowiązku prowadzenia ewidencji kart i czytników do AKU KCIK.

(akta kontroli str. 334-336)

Dyrektor IAS sprawował nadzór nad wprowadzaniem i rzetelnością danych w ewidencji Spraw Karnych Skarbowych podejmując m.in. następujące działania:

- pismem z 30 czerwca 2021 r. polecono dokonanie weryfikacji spraw zarejestrowanych w systemie pod kątem kompletności wpisów oraz dokonanie analizy spraw wykazywanych w systemie i posiadających status prowadzone,
- pismem z 26 października 2021 r., w związku z planowaną zmianą przepisów skierowano do Naczelników US wytyczne, w których polecono m.in. dokonanie wszystkich wpisów o charakterze obligatoryjnym do SI ESKS2, aby na dzień 31 grudnia 2021 r. informacje wymagane w tym systemie były kompletne,
- pismem z 1 kwietnia 2022 r. przekazano wytyczne w zakresie wprowadzania danych do systemu SI ESKS,
- w piśmie z 18 maja 2022 r. polecono: przygotowanie do inwentaryzacji spraw poprzez wprowadzenie wszystkich prowadzonych postępowań przygotowawczych, zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego, pomocy prawnych, oraz dokonanie weryfikacji wprowadzonych danych na podstawie raportu ZAT0100-POD; bieżące wprowadzanie do systemu ESKS2 wszystkich danych i spraw,
- pismem z 1 lipca 2022 r., w zakresie spraw długotrwale prowadzonych oraz dokonywania wpisów do SI ESKS polecono m.in. terminowe dokonywanie wpisów w SI ESKS 2; ponadto w ww. piśmie do przeprowadzania analiz oraz kontroli funkcjonalnych w obszarze spraw prowadzonych długotrwale polecono wykorzystanie raportów dostępnych w SI ESKS2, w szczególności zestawienie analityczne ZAT0100-POD oraz zestawienie kontrolne błędów ZKB0100-POD i ZKB0100a-POD; w zakresie uzupełniania danych w SI ESKS 2 polecono: uzupełnienie w wyznaczonym terminie wszystkich obligatoryjnych wpisów w SI ESKS 2, bieżące dokonywanie wpisów w SI ESKS 2, bezzwłoczne dokonywanie

-
- wysłano wewnętrzną pocztą elektroniczną do użytkowników w urzędach skarbowych niewyznaczonych informację o rozpoczęciu testowania nowych ról dla użytkowników w komórkach merytorycznych urzędów niewyznaczonych,
  - rozpoczęto sukcesywnie przyjmowanie wniosków o nadanie nowych uprawnień po reorganizacji,
  - koordynator SI ESKS w Szczecinie założył grupy e-mailowe użytkowników w urzędach niewyznaczonych z rolą: 1) kierownik referatu KS w US/UCS, 2) pracownik komórki merytorycznej US/UCS, 3) pracownik komórki merytorycznej US/UCS i analiza.

wpisów danych dotyczących wystawionych mandatów, objęcie nadzorem funkcyjnym przekroczenia trzydziestodniowego terminu obowiązku rejestracji w systemie,

- pismem z 28 lipca 2022 r. w celu przygotowania się do sprawnego przeprowadzenia procesu centralizacji, polecono Naczelnikom US podjęcie szczegółowych działań (wraz z wyznaczeniem terminów) w szczególności: zweryfikowanie i sporządzenie wykazu spraw zawieszonych (na podstawie raportu w systemie ESKS 2 – raport ZAT 0114-POD); zweryfikowanie spraw pod kątem kompletności i poprawności rejestracji w KCIK; dokonanie analizy prowadzonych spraw w obsługiwanych systemach pod kątem kompletności wpisów i możliwości dokonania zamknięcia systemowego (dot. m.in systemu kancelaryjnego, SI ESKS 2),
- pismem z 10 sierpnia 2022 r. przekazano do Naczelników US analizę danych obszarowych wraz z poleceniem wykonania konkretnych działań, w tym z zakresu SI ESKS,
- pismem z 20 października 2022 r. ponownie polecono rzetelne i terminowe wprowadzanie danych do SI ESKS,
- pismem z 28 października 2022 r. przekazano Naczelnikom US wykaz zadań do realizacji w związku z wdrożeniem centralizacji komórek spraw karnych skarbowych w urzędach skarbowych w formie tabelarycznej; w tabeli ujęto terminy wykonania poszczególnych działań oraz stan ich realizacji, jak również nałożono obowiązek przekazywania informacji o realizacji zadań w terminach do: 5, 11, 19, 30 listopada oraz 6 grudnia 2022 r.,
- dokonano kontroli danych wprowadzonych do SI ESKS 2 przed centralizacją na poziomie urzędów niewyznaczonych,
- wysyłano cyklicznie do kierowników komórek, w których użytkowany był SI ESKS polecenia dokonania weryfikacji użytkowników systemu i obligatoryjnego sporządzania oraz przesłania, za pośrednictwem aplikacji RKU, formularzy i wniosków weryfikacyjnych do SI ESKS,
- dokonywano bieżącej weryfikacji wpisów w systemie SI ESKS, pod kątem ich prawidłowości i kompletności, każdorazowo po otrzymaniu akt postępowania przygotowawczego w trybie nadzoru,
- zorganizowano cykl szkoleń dotyczących wprowadzania danych do SI ESKS 2 dla pracowników urzędów niewyznaczonych, którzy prowadzą postępowania mandatowe,
- w ramach sprawowanego nadzoru cyklicznie przypominano o konieczności weryfikacji poprawności i kompletności wprowadzonych danych w SI ESKS,
- kwestia rzetelnego, bieżącego i kompletnego wprowadzania danych do SI ESKS była tematem narad roboczych z kierownictwem komórek SKK.

(akta kontroli str.: 242-243, 268-269, 272-273, 275-279, 288-298, 365-367, 448-451, 566-568, 614-632, 657-659, 672-683)

Dyrektor IAS wyjaśniła, że wszystkie działania niezbędne do wprowadzenia, w związku z centralizacją komórek KS w wyznaczonym US zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem. Wskazała, że *z uwagi na brak możliwości przypisania pracowników do systemów kadrowych urzędu wyznaczonego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego, niektóre kwestie kadrowe zostały zrealizowane niezwłocznie po przypisaniu pracowników do systemów urzędu wyznaczonego. Dotyczyło to w szczególności wygenerowania pracownikom zakresów obowiązków oraz upoważnień do działania.*

(akta kontroli str. 538)

Dyrektor IAS określiła Naczelnikom US zasady, zakres i częstotliwość przekazywania danych do monitoringu w zakresie spraw KS. Sprawozdania dotyczące obszarów

z zakresu: efektywności oraz czasu trwania prowadzonych postępowań; spraw zagrożonych przedawnieniem karalności; spraw zawieszonych, obciążenia pracą w komórkach KS, liczby zawiadomień/ wniosków o wszczęcie postępowania przygotowawczego w scentralizowanych komórkach KS przekazywane były przez urzędy co miesiąc, na podstawie opracowanych przez Izbę wzorów. Obszar zawiadomień składanych 12 miesięcy przed przedawnieniem zobowiązania podatkowego za lata 2021-2024 – podlegał monitoringowi na podstawie danych przekazywanych kwartalnie przez urzędy do Izby, według ustalonego wzoru. Monitorowanie spraw zawieszonych odbywało się na podstawie wydanego przez Dyrektora IAS polecenia przekazywania co 6 miesięcy do kontroli IAS spraw zawieszonych. Obowiązek ten wynikał z „Wytycznych w zakresie prowadzenia postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe”, przekazanych do stosowania Naczelnikom US 30 czerwca 2020 r. Postępowania długotrwale prowadzone przez Naczelników US były monitorowane na podstawie przygotowanych w Izbie raportów z SI ESKS. Wykaz takich spraw przesłany został do Naczelnika Drugiego US w Szczecinie w celu dokonania analizy spraw objętych tym wykazem pod kątem zasadności dalszego ich prowadzenia/ zawieszenia. Naczelnik ten przekazywał kwartalnie informację w przedmiotowym zakresie. Postępowania mandatowe oraz ujawnianie czynów zabronionych przez urzędy niewyznaczone było monitorowane na podstawie cyklicznie (kwartalnie) przygotowanych w Izbie raportów z SI ESKS. Po zakończeniu każdego kwartału dokonywana była analiza pod kątem liczby nałożonych mandatów, wysokości kar grzywny. Wnioski z analiz przekazywane były Naczelnikom podległych urzędów w celu monitorowania obszaru wraz z informacją o konkretnych działaniach do realizacji.

(akta kontroli str. 390-412, 456-503, 540, 657-683)

Izba przeprowadzała analizy dotyczące realizacji zaplanowanych działań i ich efektów. Przeprowadzone analizy dotyczyły w szczególności:

- obciążenia pracą (podjęte działania doprowadziły do zniwelowania nieuzasadnionych dysproporcji w obciążeniu pracą),
- spraw długotrwale prowadzonych (nastąpił spadek liczby spraw długotrwale prowadzonych, liczba postępowań przygotowawczych prowadzonych powyżej 1 roku – zarówno wykroczeń skarbowych, jak i przestępstw skarbowych spadła²⁸)
- liczby ujawnianych wykroczeń skarbowych oraz wymierzanych mandatów karnych za wykroczenia skarbowe (wpływ zawiadomień o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe za lata 2021 -2023 oraz I półrocze 2024 r. uległ zmniejszeniu²⁹ co odpowiadało celowi centralizacji, tj. prowadzenia postępowań mandatowych na poziomie urzędów niewyznaczonych,
- obszarów strategicznych (nastąpiło mniejsze obciążenie pracą w komórkach KS, nastąpił spadek nierozpoznanych wniosków o wszczęcie postępowań przygotowawczych, zmniejszyła się liczba spraw prowadzonych długotrwale),
- zawiadomień na granicy przedawnienia zobowiązania podatkowego (w porównaniu do lat sprzed centralizacji liczba wniosków kierowanych na granicy przedawnienia zobowiązania podatkowego spadła).

W Izbie nie zidentyfikowano istotnych odstępstw od założonego planu/ harmonogramu, mających wpływ na reorganizację.

(akta kontroli str. 390-416, 456-495, 541-544, 678-683)

²⁸ W sprawach Drugiego US w Szczecinie w 2023 r. nastąpił spadek łącznej liczby spraw prowadzonych długotrwale na etapie postępowania przygotowawczego o 66,05% , spadek łącznej liczby nierozpoznanych materiałów i zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego wyniósł 93,10%, średni spadek spraw i materiałów długotrwale prowadzonych wyniósł 71,74%.

²⁹ W latach 2022 – 2024 (I półrocze) z 2763 do 845.

W Izbie nie opracowano szczególnego dokumentu, który obejmowałby końcową analizę przebiegu i procesu reorganizacji. Dyrektor IAS wyjaśniła, że w naszej ocenie reorganizacja została przeprowadzona zgodnie z planem, w oparciu o wytyczne MF, Dyrektora Izby, a także w porozumieniu i w ścisłej współpracy z naczelnikami urzędów skarbowych, w szczególności z Naczelnikiem II US w Szczecinie. Wszystkie niezbędne do podjęcia działania zostały wcześniej zaplanowane (m.in. w ramach powołanego Zespołu). Analizowaliśmy również na bieżąco możliwe zagrożenia, które mogłyby utrudnić realizację zadania i podejmowaliśmy działania mające na celu zminimalizowanie ich wystąpienia. W tym celu w szczególności opracowaliśmy wytyczne, wydawaliśmy polecenia, przeprowadzaliśmy szkolenia, dokonywaliśmy niezbędnych analiz. Dokonując oceny efektywności realizacji zadań w obszarze spraw karnych skarbowych w urzędzie wyznaczonym należy zwrócić uwagę na spadek liczby spraw długotrwale prowadzonych (...) Liczba nałożonych w podległych urzędach skarbowych mandatów pozostaje na zbliżonym poziomie. W ubiegłym roku, co prawda, liczba ta nieznacznie spadła (w porównaniu do 2022 roku), niemniej jednak należy przyjąć, że bezpośrednią przyczyną była konieczność wdrożenia się pracowników komórek merytorycznych do realizacji zadań związanych z nakładaniem mandatów (realizacja nowych obowiązków przez pracowników urzędów skarbowych). Oczekujemy, że liczba przeprowadzanych postępowań mandatowych będzie rosła.

(akta kontroli str. 543-544)

Terminowo (pismem z 27 stycznia 2023 r.) Dyrektor IAS poinformował MF o zakończeniu przejmowania spraw przez Naczelnika Drugiego US w Szczecinie.

(akta kontroli str. 331)

Izba nie poniosła wydatków na wykonanie działań związanych z centralizacją komórek KS, z wyjątkiem kwoty 7 991,27 zł na zakup pieczętek, certyfikatów kwalifikowanych i bloczków mandatowych.

(akta kontroli str. 538, 738)

3. W ocenie Dyrektora IAS w trakcie wdrażania centralizacji komórek KS nie wystąpiły istotne trudności i problemy, które miałyby zasadniczy wpływ na reorganizację.

(akta kontroli str. 342)

4. W związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 października 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczenia organów KAS do wykonywania niektórych zadań KAS oraz określenia terytorialnego zasięgu ich działania³⁰ uległa zmianie organizacja zadań związanych z prowadzeniem postępowań przygotowawczych oraz występowaniem w postępowaniach przed sądem w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe. W wyznaczonym do ich prowadzenia Drugim US w Szczecinie powstał pion karny skarbowy któremu podlegały trzy działy. Pracownicy świadczyli pracę w 17 lokalizacjach. W związku z reorganizacją ośmiu pracowników zmieniło dotychczasowe miejsce pracy. Pracownicy komórki spraw KS otrzymali upoważnienia Naczelnika Drugiego US w Szczecinie do reprezentowania tego Naczelnika przed sądami rejonowymi we wszelkich sprawach karnych skarbowych o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe oraz upoważnienia do prowadzenia postępowań mandatowych. Ponadto wydane zostały z dniem 1 stycznia 2023 r. nowe upoważnienia (uprawnienia na stanowisku) dla tych pracowników.

Według stanu na 1 stycznia 2023 r. liczba pracowników komórek KS w urzędach skarbowych wyniosła 44³¹. Ośmiu pracowników świadczyło pracę w siedzibie Drugiego US w Szczecinie, pozostałych 36 w siedzibie niewyznaczonych urzędów.

³⁰ Dz.U. poz. 2281, dalej: rozporządzenie zmieniające.

³¹ Z tego: oskarżyciel skarbowy 24, kontroler skarbowy 5, referent 4, starszy ekspert skarbowy 5, starszy kontroler skarbowy 2, starszy referent 4.

Na 1 stycznia 2023 r. czterech pracowników posiadało staż do 1 roku, dwóch powyżej jednego roku do dwóch lat, trzynastu powyżej dwóch lat do pięciu lat, 25 pracowników posiadało staż powyżej 5 lat. Wyższe wykształcenie prawnicze posiadało 31 pracowników, wyższe administracyjne jeden, wyższe inne 11. Jeden pracownik posiadał wykształcenie średnie. Do nowej scentralizowanej komórki spraw KS nie przeszedł żaden pracownik z innych komórek organizacyjnych niż SKK. Dwóch pracowników z dotychczasowych komórek KS nie stało się pracownikami scentralizowanej komórki spraw KS Drugiego US w Szczecinie³².

Na dzień 1 stycznia 2023 r. był jeden wakat na stanowisku referenta w komórce spraw KS w Drugim US w Szczecinie.

Naczelnik Drugiego US w Szczecinie przejął³³:

- 164 zawiadomienia o popełnieniu przestępstw skarbowych (żadne nie dotyczyło sprawy, w której okres przedawnienia karalności czynu wynosił mniej niż 6 miesięcy) oraz 222 o popełnieniu wykroczeń skarbowych (w czterech okres przedawnienia karalności czynów wynosił mniej niż 3 miesiące),
- 147 wszczętych (niezakończonych) postępowań przygotowawczych o przestępstwa skarbowe oraz 199 o wykroczenia skarbowe,
- 35 zawieszonych postępowań przygotowawczych o przestępstwo skarbowe, dwa o wykroczenie skarbowe,
- 157 spraw o przestępstwo skarbowe na etapie postępowania sądowego oraz 217 o wykroczenie skarbowe.

Przedawnienie karalności czynu zabronionego nastąpiło w:

- siedmiu zawiadomieniach o popełnieniu czynów zabronionych, z czego w pięciu zawiadomieniach o popełnieniu wykroczeń skarbowych oraz w dwóch dotyczących przestępstw skarbowych,
- 11 postępowaniach przygotowawczych (w tym w jednym prowadzonym o wykroczenie skarbowe oraz 10 - o przestępstwa skarbowe), z czego w trzech sprawach z uwagi na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 12 grudnia 2023 r. (o sygn. P12/2022),
- 10 zawieszonych postępowaniach (w tym dziewięć przestępstw i jedno wykroczenie), z czego w ośmiu sprawach z uwagi na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 12 grudnia 2023 r. (o sygn. P12/2022),
- pięciu sprawach na etapie postępowania sądowego (w tym w jednej sprawie o wykroczenie skarbowe i w czterech sprawach o przestępstwa skarbowe), z czego w trzech sprawach z uwagi na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 12 grudnia 2023 r. (o sygn. P12/2022).

Na dzień 1 stycznia 2023 r. upoważnienia Naczelnika Drugiego US w Szczecinie do prowadzenia postępowań mandatowych otrzymali wszyscy pracownicy komórek KS.
(akta kontroli str. 24, 34, 744, 797-798, 1010-1012)

5. Podstawowym celem centralizacji komórek KS było zmniejszenie znaczących dysproporcji w obciążeniu pracą na stanowiskach KS oraz zwiększenie efektywności w prowadzonych postępowaniach przygotowawczych. W IAS zniwelowano nieuzasadnione dysproporcje w obciążeniu pracą. Różnica spraw pomiędzy najmniej a najbardziej obciążoną osobą (prowadzone postępowania) wyniosła w czerwcu 2022 r. 54,5, w czerwcu 2024 r. - 12,3. W 2023 r. w relacji do 2022 r. nastąpił spadek o 66% liczby spraw prowadzonych długotrwale. Dyrektor IAS wyjaśniła, że *w zakresie dotyczącym występowania przed sądem w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe w IAS nie dostrzegaliśmy zasadniczych zmian z uwagi na to,*

³² Jeden na jego wniosek został przeniesiony do Zachodniopomorskiego Urzędu Celno – Skarbowego w Szczecinie, drugi został powołany na wyższe stanowisko w służbie cywilnej.

³³ Wg stanu na 18 stycznia 2023 r.

że co do zasady pracownicy komórek KS nadal występują przed sądem w miejscowościach, w których świadczą pracę. W naszej ocenie w chwili obecnej na poziomie naszego województwa centralizacja pozostaje bez wpływu na kwestię występowania przed sądem.

W obszarze spraw KS w Izbie nie określono dodatkowych mierników wewnętrznych odnoszących się do pomiaru sprawności oraz efektywności realizacji scentralizowanych zadań oraz nie uszczegółowiano o konkretne wartości mierników centralnych. Dyrektor IAS wyjaśniła, że oceny rezultatów podejmowanych działań i wdrożonych rozwiązań dokonywaliśmy w szczególności poprzez: dokonywanie cyklicznych analiz, na podstawie otrzymywanych sprawozdań oraz danych pozyskiwanych z systemu SI ESKS, kierowanie do podległych urzędów konkretnych wytycznych i poleceń do realizacji - wraz z analizą oraz jej podsumowaniem – zarówno w formie pisemnej, jak również na organizowanych naradach i spotkaniach roboczych. Dotyczyły one w szczególności następujących obszarów: efektywność oraz czas trwania prowadzonych postępowań przygotowawczych, liczba spraw zagrożonych przedawnieniem karalności, sprawy zawieszone, obciążenie pracą w komórkach karnych skarbowych, sprawy prowadzone długotrwale, ujawnianie czynów zabronionych, prowadzenie postępowań mandatowych, zawiadomienia składane 12 miesięcy przed przedawnieniem zobowiązania podatkowego. (...) W naszej ocenie reorganizacja przyniosła zamierzone rezultaty, wszystkie zaplanowane cele udało się osiągnąć. (...) nie odnotowano problemów merytorycznych lub proceduralnych w realizacji zadań w nowej strukturze.

(akta kontroli str. 543-547)

Badanie na próbie pięciu oskarżycieli skarbowych scentralizowanych komórek KS wykazało, że:

- w 2022 r. otrzymali 491 spraw do prowadzenia, w 2023 r. – 203, w 2024 r. (I półrocze) – 136,
- sprawy wszczynane były w 2022 r. w czasie do 826 dni, w 2023 r. do 336 dni, w 2024 r. (I półrocze) – do 140 dni,
- odmówiono wszczęcia postępowania w 2022 r. trzy razy, w 2023 r. – jeden raz, w 2024 r. (I półrocze) – cztery razy,
- przedawnienie karalności nastąpiło w 2022 r. cztery razy, w 2023 r. - jeden raz, w 2024 r. (I półrocze) – trzy razy,
- w 2022 r. prowadzili w formie dochodzenia 309 postępowań przygotowawczych w sprawach o wykroczenia skarbowe, w 2023 r. – 88, w 2024 r. (I półrocze) – 99,
- w 2022 r. prowadzili w formie dochodzenia 77 postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe, w 2023 r. – 79, w 2024 r. (I półrocze) – 62,
- w 2022 r. i 2023 r. nie prowadzili w formie śledztwa postępowań przygotowawczych, w 2024 r. (I półrocze) prowadzili jedno,
- liczba postępowań przygotowawczych prowadzonych w formie dochodzenia w sprawach o wykroczenia skarbowe trwających: do dwóch miesięcy wyniosła w 2022 r. 142, w 2023 r. - 27, w 2024 r. (I półrocze) - 33; powyżej dwóch miesięcy do 6 miesięcy odpowiednio: 96, 24, 24; powyżej sześć miesięcy do jednego roku: 22, cztery, jeden; powyżej roku: trzy, dziewięć, dwa,
- liczba postępowań przygotowawczych prowadzonych w sprawach o przestępstwa skarbowe trwających: do trzech miesięcy wyniosła w 2022 r. - 17, w 2023 r. - 21, w 2024 r. (I półrocze) - 16; powyżej trzech miesięcy do jednego roku: 25, 17, 12, powyżej roku: 10, 20, sześć,
- liczba prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach o wykroczenia skarbowe: zakończonych umorzeniem postępowania wyniosła w 2022 r. osiem, w 2023 r. – cztery, w 2024 r. (I półrocze) – sześć; zakończonych skierowaniem

do sądu aktu oskarżenia odpowiednio: 161, 35, 30; zakończonych skierowaniem do sądu wniosku o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności³⁴ odpowiednio: trzy, zero, zero; nie skierowano do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania w ww. latach,

- liczba prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe: zakończonych umorzeniem postępowania wyniosła w 2022 r. siedem, w 2023 r. – cztery, w 2024r. (I półrocze) – trzy; zakończonych skierowaniem do sądu aktu oskarżenia odpowiednio: 21, 30, osiem; zakończonych skierowaniem do sądu wniosku o zezwolenie na DPO odpowiednio: 17, 22, 23; nie skierowano do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania w ww. latach,
- pracownicy byli zastępowani podczas nieobecności przez innego oskarżyciela skarbowego komórki KS,
- w przypadku jednego oskarżyciela wystąpiły dłuższe nieobecności w pracy w roku 2023 r. (31 dni) i w 2024 r. (15 dni), które nie miały wpływu na czas trwania postępowań przygotowawczych, z uwagi na zastępstwo przez innego pracownika komórki KS.

(akta kontroli str. 543-553)

6. Dyrektor IAS wyjaśniła, że *po wprowadzeniu centralizacji komórek KS nie odnotowano w Izbie problemów merytorycznych lub proceduralnych w realizacji zadań w nowej strukturze.*

(akta kontroli str. 546-547)

Pracownicy działu KKS (M.M.–K., R.P., M.P.) w zakresach obowiązków z kwietnia 2020 r. posiadali uprawnienia do podpisywania z upoważnienia Dyrektora IAS spraw w imieniu Dyrektora IAS, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 782-793)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Trzech pracowników działu KKS w zakresach obowiązków z kwietnia 2020 r. posiadało uprawnienia do wykonywania zadań w imieniu Dyrektora IAS, pomimo że do 6 lipca 2022 r. w ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej³⁵ nie było przepisu pozwalającego dyrektorowi IAS upoważniać pracowników IAS do załatwiania spraw w jego imieniu. Art. 11a ustawy o KAS wszedł w życie 7 lipca 2022 r. i pozwolił Dyrektorowi IAS upoważniać osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS obsługujących ten organ do wykonywania zadań w imieniu organu tj. Dyrektora IAS. Do 7 lipca 2022 r. nie istniała w przepisach powszechnie obowiązujących regulacja pozwalająca upoważniać Dyrektorowi IAS pracowników IAS do wykonywania czynności zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji tego dyrektora.

(akta kontroli str. 782-793)

Dyrektor IAS wyjaśniła, że *w kontrolowanym okresie (lata 2022–2024) podstawą prawną delegowania uprawnień przez Dyrektora Izby był § 67 zatwierdzonego przez MF (...) Regulaminu organizacyjnego Izby. Kwestia przekazywania uprawnień co do zasady może być zapisana np. w regulaminie organizacyjnym, który m.in. określa strukturę, obowiązki jak i uprawnienia poszczególnych stanowisk. Przepisy Regulaminu organizacyjnego Izby pozwalały Dyrektorowi na delegowanie części swoich kompetencji pracownikom Izby oraz zastępcom dyrektora, umożliwiając im podejmowanie decyzji w sprawach należących do zakresu działania Dyrektora.*

³⁴ Dalej: DPO.

³⁵ Dz.U. z 2023 r. poz. 615, ze zm., dalej: ustawa o KAS.

Natomiast zostały uszczegółowione i scedowane w formie pisemnej na poszczególnych pracowników w zakresach obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników.
(akta kontroli str. 796-797)

NIK odstąpiła od formułowania wniosku w sprawie ww. nieprawidłowości z uwagi na zmianę obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie.

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor IAS przygotował, przeprowadził i monitorował proces reorganizacji w zakresie utworzenia pionu karnego skarbowego w wyznaczonym US, czego efektem było m.in. zmniejszenie ilości spraw do prowadzenia przez oskarżycieli skarbowych oraz szybsze wszczynanie spraw KS. Rzetelnie dokonano wyboru US, w którym miały funkcjonować scentralizowane komórki spraw KS. Zaplanowano i zrealizowano działania niezbędne do wykonania, w zakresie wskazanym w Rekomendacjach. Skutecznie koordynowano i monitorowano przebieg reorganizacji komórek spraw KS.

OBSZAR

2. Nadzór Dyrektora Izby nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych w sprawach karnych skarbowych

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2022-2024 (I półrocze) liczba postępowań przygotowawczych nadzorowanych przez Dyrektora IAS w sprawach o przestępstwo skarbowe wyniosła 922, za wykroczenie skarbowe 1162. Liczba postępowań przygotowawczych nadzorowanych przez prokuratora w sprawach o przestępstwo skarbowe wyniosła 26, za wykroczenie skarbowe 1. Do Izby wpłynęło/y:

- 940 wniosków Naczelników US w sprawie przedłużenia postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwo skarbowe, Dyrektor IAS przedłużył postępowanie na okres do 1 roku w 478 postępowaniach, na dalszy czas oznaczony przedłużył postępowanie w 104 sprawach 186 razy; w 8 postępowaniach Dyrektor IAS odmówił przedłużenia, z tego w 7 przypadkach dotyczyło to przedłużenia na okres do 1 roku oraz jeden raz na dalszy czas oznaczony;
- 1 303 wnioski Naczelników US w sprawie przedłużenia dochodzeń w sprawach o wykroczenie skarbowe, 879 dochodzeń Dyrektor Izby przedłużył na czas oznaczony wydając 1254 postanowienia o przedłużeniu dochodzenia; w 36 przypadkach Dyrektor odmówił przedłużenia dochodzenia,
- do zatwierdzenia przez Dyrektora IAS: 122 postanowień o odmowie wszczęcia dochodzenia (Dyrektor IAS zatwierdził 109, odmówił zatwierdzenia 11³⁶), 24 o zawieszeniu dochodzenia (Dyrektor IAS zatwierdził 18, odmówił zatwierdzenia 8), 235 o umorzeniu dochodzenia (Dyrektor IAS zatwierdził 211, odmówił zatwierdzenia 21),
- cztery zażalenia na postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia (Dyrektor IAS skierował sprawy do sądu we wszystkich tych przypadkach)

(akta kontroli str. 25, 798)

W latach 2022 – 2024 (I półrocze) do Izby nie wpłynął żaden wniosek o wyłączenie finansowego organu postępowania przygotowawczego³⁷, nie wpłynęło też żadne zażalenie na postanowienie o zawieszeniu dochodzenia ani o jego umorzeniu.

W ww. latach nie wpłynęły zażalenia na postanowienie odmawiające wniesienia wniosku o udzielenie zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności³⁸. Dyrektor IAS nie objął w żadnych sprawach nadzorem czynności wykonywanych

³⁶ Liczby częściowe nie sumują się z liczbą główną, gdyż wynika to z załatwiania spraw na przełomie danego roku (np. część wpływających wniosków, zażaleń itp. jest załatwianych na początku następnego roku, w niektórych sytuacjach postanowienia są wydawane z urzędu, bez złożonego wniosku).

³⁷ Dalej: FOPP.

³⁸ Dalej: DPO.

w trybie art. 307 ustawy z dnia 7 grudnia 2023 r. Kodeks postępowania karnego³⁹. Liczba postępowań, w których Dyrektor IAS zaznajamiał się z zamierzeniami prowadzonego postępowania (art. 326 § 3 pkt 1 kpk) wyniosła 940 w przypadku przestępstw skarbowych oraz 1254 w przypadku wykroczeń skarbowych⁴⁰ (nie wydawał w tych sprawach zarządzeń). Dyrektor IAS w żadnym postępowaniu nie żądał przedstawienia sobie materiałów zbieranych w toku postępowania w trybie art. 326 § 3 pkt 2 kpk, gdyż - jak wskazał - czynności te były wykonywane w ramach sprawowanego nadzoru w toku rozpatrywania wniosków Naczelników US w sprawie przedłużenia postępowań przygotowawczych. Dyrektor IAS nie uczestniczył w czynnościach dokonywanych przez prowadzących postępowanie przygotowawcze, nie przeprowadzał ich osobiście ani nie przejął sprawy do swego prowadzenia (art. 326 § 3 pkt 3 kpk), gdyż - jak wskazał - nie posiada on uprawnień do dokonywania bądź przeprowadzania czynności, do których przeprowadzenia są uprawnieni prowadzący postępowanie przygotowawcze, jak również przejęcia sprawy do swojego prowadzenia (nie jest FOPP wymienionym w art. 53 § 37 kks). W trybie art. 326 § 3 pkt 4 kpk Dyrektor IAS wydał 133 postanowień, zarządzeń lub poleceń w sprawach o przestępstwo skarbowe (16 w sprawach o wykroczenie skarbowe), w dwóch przypadkach zmienił lub uchylił postanowienia i zarządzenia wydane przez prowadzącego postępowanie przygotowawcze w sprawach o przestępstwo skarbowe (siedem w sprawach o wykroczenie skarbowe). W Izbie nie wystąpiły przypadki prawomocnie umorzonych postępowań przygotowawczych, które zostały przez Szefa KAS wznowione przeciwko osobie, która występowała w charakterze podejrzanego (art. 327 § 2 kpk) oraz postępowań, w których Dyrektor IAS skorzystał z uprawnienia z art. 327 § 3 kpk.

(akta kontroli str. 25, 649-650)

2. W Izbie poza Wytycznymi w zakresie prowadzenia postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe nie zostały wprowadzone dodatkowe, szczególne uregulowania wewnętrzne i procedury w zakresie trybu i sposobu sprawowania nadzoru przez Dyrektora IAS, jako organu nadrzędnego nad FOPP. Dyrektor IAS wskazała, że tryb i sposób sprawowania nadzoru nad FOPP został określony szczegółowo w przepisach kks i kpk, które nie budzą wątpliwości co do ich stosowania.

(akta kontroli str. 343-344)

3. W latach 2022 – 2024 (I półrocze) Dyrektor IAS wydał 2159 postanowień o przedłużeniu postępowania przygotowawczego. W 44 sprawach zwrócił wniosek bez przedłużenia postępowania (odmówił przedłużenia). Objęte badaniem 15⁴¹ wniosków Naczelników US o przedłużenie postępowania przygotowawczego wykazało, że zawierały one uzasadnienie umożliwiające ich rzetelne rozpoznanie. Wnioski były analizowane przez IAS z wykorzystaniem formularza oceny formalno-prawnej sprawy. Powodem przedłużenia wniosków była konieczność wykonania wskazanych we wnioskach o przedłużenie czynności zmierzających do zakończenia postępowania przygotowawczego. Procedura przedłużenia postępowań przygotowawczych była zgodna z Wytycznymi w zakresie prowadzenia postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe. 11 z ww. 15 wniosków dotyczyło przestępstw skarbowych. W sprawach tych (poza poddanymi szczegółowej analizie pojedynczymi wnioskami i postanowieniami o przedłużeniu postępowania) wydano od ośmiu do 12 postanowień o przedłużeniu postępowania przygotowawczego, a łączny czas przedłużeń przekraczał rok. Jako szczególnie

³⁹ Dz.U. z 2024 r. poz. 37, ze zm., dalej: kpk.

⁴⁰ Były to wszystkie postępowania o przestępstwa i wykroczenia skarbowe, w których Naczelnicy US złożyli do Dyrektora Izby wnioski w sprawie przedłużenia postępowań przygotowawczych.

⁴¹ W tym: sześciu z 2022 r., sześciu z 2023 r., trzech z 2024 r.

uzasadniony wypadek dla takich przedłużeń dokonywanych w trybie art. 153 § 1 kks wskazywano m.in. na: brak możliwości zakończenia postępowania przygotowawczego z uwagi na konieczność ogłoszenia podejrzanemu treści postanowienia o przedstawieniu zarzutów po uprzednim sprowadzeniu przez Policję osoby podejrzaną, konieczność końcowego zaznajomienia podejrzanego z aktami dochodzenia, konieczność przebadania podejrzanego przez biegłych lekarzy psychiatrów, konieczność uzupełnienia materiału dowodowego, konieczność przesłuchania świadków, konieczność rozszerzenia postępowania przygotowawczego o inne czyny, konieczność rozpoznania złożonych wniosków dowodowych. Objęte badaniem pięć wniosków⁴², w których zwrócono akta postępowania przygotowawczego bez przedłużenia okresu jego trwania wykazało, że zostały one uznane przez Dyrektora IAS za bezprzedmiotowe, gdyż: sprawa zakończyła się wniesieniem do Sądu Rejonowego aktu oskarżenia (jeden wniosek), doszło do przedawnienia karalności (jeden wniosek), postępowanie na podstawie art. 122 § 2 kks zostało objęte nadzorem prokuratora (trzy wnioski).

(akta kontroli str. 521-525)

4. W latach 2022-2024 wpłynęły do IAS cztery zażalenia na zatwierdzone przez Dyrektora IAS postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia. Przesłanką odmowy wszczęcia dochodzenia było przedawnienie karalności czynu (dwa przypadki) oraz stwierdzenie, że czynu nie popełniono (dwa). Dyrektor IAS, po przeprowadzeniu analizy pod kątem formalno-prawnym, w szczególności w zakresie istnienia przesłanek do ich wydania, nie przychylił się do wniesionych zażaleń. Do Izby nie wpłynęły żadne zażalenia na zatwierdzone przez Dyrektora IAS postanowienia o zawieszeniu postępowania lub jego umorzeniu.

Objęte badaniem 30 zatwierdzonych w ww. latach przez Dyrektora IAS postanowień o odmowie wszczęcia dochodzenia, o jego zawieszeniu oraz umorzeniu wykazało, że przesłankami: a) odmowy wszczęcia dochodzenia było przedawnienie karalności (w dwóch sprawach), niepodleganie przez sprawcę karze (w trzech) oraz stwierdzenie, że czynu nie popełniono (w trzech); b) zawieszenia postępowania przygotowawczego było toczące się postępowanie o określenie wysokości zobowiązania podatkowego (w czterech sprawach) oraz długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca przeprowadzenie postępowania KS tj. wniesienie skargi do WSA (w czterech); c) umorzenia postępowania przygotowawczego był brak danych uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu (w dwóch sprawach), brak znamion czynu zabronionego (w dziewięciu), śmierć sprawcy (w jednej), ustalenie, że czynu nie popełniono (w jednej), przedawnienie karalności (w jednej). Zatwierdzenie ww. postanowień przez Dyrektora IAS następowało po przeprowadzeniu analizy w zakresie oceny formalno-prawnej sprawy⁴³ przez pracownika merytorycznego i jej akceptacji przez kierownika działu KS Izby.

(akta kontroli str. 772-776)

Objęte badaniem 10 spraw, w których Dyrektor IAS odmówił zatwierdzenia postanowienia: o odmowie wszczęcia dochodzenia (jedna sprawa⁴⁴), o zawieszeniu dochodzenia (dwie sprawy⁴⁵), o umorzeniu dochodzenia (siedem spraw⁴⁶) wykazały, że przyczyną odmowy zatwierdzenia postanowienia o:

- odmowie wszczęcia dochodzenia był fakt, że zebrany materiał dowodowy nie uzasadniał wydania tego postanowienia - polecono wszcząć dochodzenie,

⁴² Z tego: jednego z 2022 r., trzech z 2023 r., jednego z 2024 r.

⁴³ Sporządzenie formularza oceny formalno-prawnej nie wynikało z uregulowań wewnętrznych w Izbie, ale z przyjętej od wielu lat praktyki.

⁴⁴ Z 2022 r.

⁴⁵ Z tego: jedna z 2022 r., jedna z 2023 r.

⁴⁶ Z tego: dwie z 2022 r., trzy z 2023 r., dwie z I połowy 2024 r.

przesłuchać świadków, włączyć do akt zeznania podatkowe, skontaktować się z Prokuraturą Okręgową,

- zawieszeniu dochodzenia było jego przedwczesne wydanie tj. nie wykonano wszystkich możliwych czynności zmierzających do ogłoszenia zarzutu - polecono wykonanie czynności procesowych, w szczególności wystąpienie do prokuratury z wnioskiem o zarządzenie zatrzymania i przymusowe doprowadzenie podejrzanego,
- zawieszeniu dochodzenia było jego wydanie, pomimo braku do tego podstaw, gdyż wniesiona do sądu administracyjnego skarga na decyzję podatkową Dyrektora IAS pozostawała bez wpływu na ocenę odpowiedzialności karnej podejrzanego – polecono dokonanie oceny treści wyjaśnień złożonych przez podejrzanego,
- umorzeniu dochodzenia było:
  - przedwczesne jego wydanie (pięć spraw) - polecono dokonanie ustaleń w zakresie szczegółowo wskazanym przez Dyrektora IAS,
  - brak właściwości Dyrektora IAS do zatwierdzenia postanowienia (jedna sprawa) – wskazano że organem nadzorującym jest prokurator,
  - brak podstaw do wydania postanowienia (jedna sprawa), gdyż nie zaistniała negatywna przesłanka procesowa - polecono kontynuowanie postępowania przygotowawczego w celu wydania decyzji merytorycznej kończącej dochodzenie.

(akta kontroli str. 777-780)

5. W latach 2022-2024 nie wystąpiły w Izbie sprawy dotyczące wyłączenia FOPP ani odmów jego wyłączenia.

(akta kontroli str. 744)

6. Dyrektor IAS czuwał nad prawidłowym i sprawnym przebiegiem całego nadzorowanego przez siebie postępowania⁴⁷, zaznajamiając się ze zgromadzonym w sprawie materiałem po wpływie sprawy do Izby wraz z wnioskiem o przedłużenie okresu dochodzenia. Sporządzana była przez pracownika merytorycznego komórki KKS pisemna analiza formalno-prawna wniosku. Dyrektor IAS wydawał postanowienia o przedłużeniu okresu trwania dochodzenia wskazując kierunki postępowania poprzez m.in. określanie czynności do wykonania (np. przesłuchanie świadka, połączenie spraw, przekazanie sprawy organowi właściwemu, wszczęcie śledztwa z uwagi na popełnienie czynu w warunkach art. 37 kks, wystąpienie do Prokuratury z wnioskiem o zarządzenie zatrzymania i przymusowego doprowadzenia podejrzanego etc.) oraz wydawał polecenia m.in. przestrzegania terminów procesowych oraz uzupełnienia wpisów w SI ESKS. Efektem czynności nadzorczych było zabezpieczanie prawidłowego toku postępowania przygotowawczego oraz wszechstronne wyjaśnianie okoliczności sprawy.

(akta kontroli str. 806-812)

W latach 2022-2024 w 872⁴⁸ sprawach dotyczących przestępstw skarbowych oraz 276 210⁴⁹ sprawach dotyczących wykroczeń skarbowych odstąpiono w podległych Izbie US od przekazania do komórki KS zawiadomienia o popełnieniu czynu zabronionego. Zasady odstępowania od złożenia wniosku o wszczęcie postępowania przygotowawczego uregulowane zostały przez Izbę w Wytocznych z grudnia 2022 r. (zaktualizowanych w lipcu 2023 r.) w sprawie sposobu postępowania w związku z ujawnianiem wykroczeń skarbowych i przestępstw skarbowych. Dyrektor IAS wyjaśniła, że *weryfikacja prawidłowości realizacji zapisów z ww. Wytocznych w zakresie odstępowania od złożenia wniosku o wszczęcie postępowania*

⁴⁷ Badanie na próbie 15 postępowań przygotowawczych.

⁴⁸ Z tego: 302 w 2022 r., 337 w 2023 r., 233 w 2024 r.

⁴⁹ Z tego: 85 413 w 2022 r., 95 508 w 2023 r., 95 289 w 2024 r.

przygotowawczego, należała w pierwszej kolejności do bezpośredniego przełożonego pracownika, który w toku wykonywanych zadań ujawnił czyn zabroniony. W dalszej kolejności weryfikacja odstępowania od skierowania do urzędu wyznaczonego wniosku o wszczęcie postępowania prowadzona była w ramach bieżącego nadzoru oraz w ramach kontroli funkcjonalnej. (...) Z analizy sprawozdań za 2022 i 2023 roku wynika, że tylko w jednym urzędzie skarbowym w toku kontroli funkcjonalnej stwierdzona została nieprawidłowość w dokonywaniu odstępień od wszczęcia postępowania karnego skarbowego. Zaleceniami pokontrolnymi było monitorowanie działań w obszarze, w którym stwierdzono uchybienia, w terminie do 31 grudnia 2024 roku.

(akta kontroli str. 837-839, 1035)

7. W latach 2022-2024 wystąpiła w Izbie jedna sprawa dotycząca sporu o właściwość między Naczelnikami US działającymi jako FOPP. Przyczyną sporu był wniosek Naczelnika Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Szczecinie, którego podstawą było stwierdzenie, że przyjęcie w kwalifikacji prawnej czynu objętego wszczęciem m.in. art. 76 § 2 kks było niezasadne. W związku z tym nie znajdował zastosowania art. 133 § 1 pkt 1 kks i Naczelnik ww. organu nie był organem właściwym do prowadzenia dochodzenia w tej sprawie. Dyrektor IAS uchylił postanowienie Naczelnika US w Szczecinku o przekazaniu sprawy zgodnie z właściwością rzeczową, uznając tego Naczelnika za właściwego do prowadzenia dochodzenia w sprawie (przekazano mu sprawę do dalszego prowadzenia). Przedmiotowa sprawa została przez Izbę rozstrzygnięta w terminie miesiąca. Dyrektor IAS wyjaśniła, że kwestie dotyczące rozstrzygania sporów o właściwość uregulowane zostały w rozdziale 14 kks. Z uwagi na fakt, że przepisy te nie budzą wątpliwości interpretacyjnych, a liczba sporów kompetencyjnych jest znikoma nie było konieczności wydawania szczegółowych procedur w tym zakresie.

(akta kontroli str. 513, 798-799)

8. Realizacja zadań IAS w zakresie koordynowania poszczególnych postępowań przygotowawczych⁵⁰ prowadziła m.in. do zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania w zakresie jego aspektów prawnych i dowodowych oraz pociągnięcia do odpowiedzialności sprawców czynów zabronionych.

Dyrektor IAS wyjaśniła, iż w okresie poprzedzającym reorganizację problemem mającym wpływ na realizację zadań był duży wzrost liczby kierowanych zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego w zakresie czynów z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵¹ - kierowanych przez właściwe Prokuratury co wpłynęło na wzrost obciążenia zadaniami, w szczególności w Pierwszym US w Szczecinie. Dyrektor IAS wskazała, że kwestia znacznego obciążenia pracą w dłuższym okresie czasu miała z kolei wpływ na znaczną rotację pracowników w komórce KS. Skutkiem tego była konieczność wdrożenia nowozatrudnionych i niedoświadczonych pracowników, co z kolei miało wpływ na sprawność i szybkość realizacji zadań. Innym problemem, który miał wpływ na realizację spraw karnych skarbowych, była długotrwała nieobecność pracownika (jednego z dwóch) zatrudnionego w komórce KS w US w Stargardzie. W odniesieniu do Pierwszego US w Szczecinie Izba skierowała pisma nadzorcze oraz zapewniła wsparcie merytoryczne, ponadto w Urzędzie wprowadzono program naprawczy. Efektem był znaczny spadek obciążenia zadaniami w obszarze KS, oraz, jak wskazała Dyrektor IAS, spadek liczby uchybień i nieprawidłowości w prowadzonych w tym urzędzie sprawach oraz liczby spraw prowadzonych długotrwale, wzrosła terminowość oraz koncentracja wykonywanych w sprawach czynności. Izba podjęła współpracę z Prokuraturą

⁵⁰ Badanie na podstawie 15 postępowań przygotowawczych.

⁵¹ Dz.U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.; dalej: ustawa o rachunkowości.

i Sądem w zakresie zawiadomień z ustawy o rachunkowości. W US w Stargardzie z uwagi na długotrwałą nieobecność oskarżyciela skarbowego powierzono wykonywanie zadań (poza przyjęciem nowego pracownika) pracownikowi KS z IAS oraz pracownikowi US w Choszczynie. Efektem był spadek średniej liczby spraw na osobę w tym urzędzie. Izba informowała MF o występujących różnicach w obciążeniu pracą na poziomie województwa.

(akta kontroli str. 806-812, 815-822)

9. Dyrektor IAS, z uwagi na znaczący wpływ zawiadomień z ustawy o rachunkowości współpracował z Prokuraturą Okręgową w Szczecinie w zakresie kierowania zawiadomień o popełnieniu czynów zabronionych z ustawy o rachunkowości (celem wypracowania zasad działania i ograniczenia kierowania bezzasadnych zawiadomień). Dyrektor IAS współpracował z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie udostępniania danych kryminalnych znajdujących się w jego posiadaniu (m.in. dotyczących osób, przeciwko którym prowadzone jest postępowanie karne i karne skarbowe) oraz pozyskiwania informacji za pośrednictwem KCIK.

(akta kontroli str. 345, 514-518)

10. W latach 2022-2024 do Izby nie wpłynęły skargi dotyczące realizowania przez podległe US zadań związanych z prowadzeniem postępowań przygotowawczych i występowaniem w postępowaniach przed sądem w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe.

(akta kontroli str. 547)

11. Realizacja zadań związanych z postępowaniami przygotowawczymi i występowaniem w postępowaniach przed sądem w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe określone w kks nie była przedmiotem kontroli i audytów wewnętrznych Dyrektora IAS.

(akta kontroli str. 736)

12. Dyrektor IAS wyjaśniła, że w trakcie wdrażania centralizacji komórek KS w urzędach nie wystąpiły istotne trudności i problemy, które miałyby zasadniczy wpływ na reorganizację. Podejmowane cyklicznie i na bieżąco na poziomie Dyrektora Izby działania, poprzedzane analizą danych oraz identyfikowaniem ewentualnych zagrożeń pozwoliły na sprawną realizację zadania związanego z reorganizacją, która przebiegała zgodnie z planem, w oparciu o wytyczne MF, Dyrektora Izby, a także w porozumieniu i we współpracy z Naczelnikami urzędów skarbowych. Po 1 stycznia 2023 roku nie wpłynęły informacje dotyczące problemów i trudności w realizacji zadań przez scentralizowane komórki spraw karnych skarbowych. W naszej ocenie w realizacji zadań przez scentralizowane komórki KS nie wystąpiły istotne trudności i problemy, które miałyby wpływ bądź utrudniałyby realizację zadań w obszarze spraw KS.

(akta kontroli str. 799)

13. Dyrektor IAS skierował do podległych US:

- „Wytyczne w sprawie powadzenia postępowań mandatowych przez pracowników urzędów skarbowych (innych niż z komórek KS)⁵²; Dyrektor IAS wskazała, że celem wprowadzenia wytycznych było wsparcie pracowników komórek merytorycznych dotychczas nie zajmujących się prowadzeniem postępowań mandatowych i ujednolicenie na poziomie województwa zasad prowadzenia tego rodzaju spraw; wytyczne regulowały szczegółowo, kiedy należy stosować postępowanie mandatowe, w jaki sposób należy je przeprowadzić, a kiedy należy skierować do US wyznaczonego wniosek o wszczęcie postępowania

⁵² Przekazane pismem z 20 czerwca 2020 r., zaktualizowane i przekazane do stosowania Naczelnikom US 28 lipca 2023 roku.

mandatowego; wytyczne zawierały wzory (obligatoryjne oraz fakultatywne), które miały ułatwić realizację tych zadań;

- „Wytyczne w sprawie sposobu postępowania w związku z ujawnianiem wykroczeń skarbowych i przestępstw skarbowych”⁵³; Dyrektor IAS wskazała, że celem wprowadzenia wytycznych było wsparcie pracowników komórek merytorycznych w urzędach i ujednolicenie na poziomie województwa zasad prowadzenia tego rodzaju spraw; wytyczne regulowały szczegółowo zasady dokonywania analizy naruszeń podatkowych, kierowania wniosków o wszczęcie postępowania przygotowawczego do urzędu wyznaczonego; Wytyczne zawierały wzory (obligatoryjne oraz fakultatywne), które miały ułatwić realizację tych zadań;
- „Wytyczne w zakresie prowadzenia postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe”; Dyrektor IAS wskazała, że zostały opracowane⁵⁴ w celu doprecyzowania oraz ujednolicenia istniejących i powszechnie obowiązujących przepisów, a w szczególności praktyki wykonywania czynności procesowych, wskazania właściwego trybu postępowania przy uwzględnieniu specyfiki spraw KS na terenie województwa, na poziomie Izby; wytyczne stanowiły wsparcie merytoryczne dla nowo zatrudnionych i mniej doświadczonych pracowników oraz funkcjonariuszy, realizujących zadania w obszarze postępowań przygotowawczych;

Dyrektor IAS wyjaśniła, że *w ramach sprawowanego przez Izbę nad FOPP nadzoru wydajemy polecenia, zarządzenia, postanowienia, wskazujemy kierunki prowadzenia spraw, kierujemy wytyczne, w szczególności w przypadku stwierdzenia w toku sprawowanego nadzoru przez Dyrektora Izby nieprawidłowości, w indywidualnych sprawach. Przedłożono przykładowe pisma z zakresu nadzoru.*

(akta kontroli str. 345-346, 504-512)

Szczegółowe zasady odstępowania od kierowania wniosków o wszczęcie postępowania przygotowawczego oraz przekazywania informacji o czynie zabronionym do komórek SKK/ Naczelnika wyznaczonego US zostały szczegółowo opisane w ww. wytycznych⁵⁵. Zostały one wdrożone i były bezpośrednio stosowane przez US⁵⁶.

(akta kontroli str. 1017-1034)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Nadzór Dyrektora IAS nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych w sprawach karnych skarbowych był prawidłowy i skuteczny. Dyrektor IAS prawidłowo rozpatrywał wnioski NUS w zakresie przedłużenia postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa skarbowe oraz w zakresie przedłużenia dochodzenia w sprawach o wykroczenia skarbowe. Prawidłowo wykonywał ponadto zadania związane z zatwierdzaniem postanowień o odmowie wszczęcia dochodzenia, jego zawieszeniu oraz umorzeniu oraz rozpatrywał zażalenia na te postanowienia. Prawidłowo realizowano w Izbie zadania związane z rozstrzygnięciem sporu kompetencyjnego między NUS działającymi jako FOPP.

⁵³ Przekazane pismem z 20 czerwca 2020 r., zaktualizowane i przekazane do stosowania Naczelnikom US 28 lipca 2023 roku.

⁵⁴ 30 czerwca 2020 r.

⁵⁵ W § 8 Wytycznych w zakresie prowadzenia postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe wskazano na sposób postępowania z zawiadomieniami wewnętrznymi; zapisano m.in. że jeżeli brak jest podstaw do wszczęcia i prowadzenia postępowania sporządza się notatkę służbową o odstąpieniu od ścigania, wskazując w niej kwalifikację prawną czynu, podstawę i przyczyny odstąpienia od ścigania.

⁵⁶ Zgodnie z danymi pozyskanymi od pięciu US.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

Z uwagi na fakt, iż stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła stanu przeszłego, NIK odstąpiła od formułowania wniosku.

Uwagi

Najwyższa Izba kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Szczecin, 20 stycznia 2025 r.

Kontroler
Anna Dobiecka
starszy inspektor k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
z up.
p.o. Wicedyrektor
Bogusław Wójcik

.....
Podpisano elektronicznie

.....
Podpisano elektronicznie